

Dosarul nr. 2ra-1390/2022
2-21016213-01-2ra-03102022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (V. Craveț)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu,)

Î N C H E I E R E

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Statnic Eleonora,
reprezentată de avocatul Grigore Postovanu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Statnic
Eleonora împotriva Primăriei comunei Șuri, raionul Drochia, intervenient
accesoriu Pricop Nellea cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 01 februarie 2021 Statnic Eleonora, reprezentată de avocatul Grigore
Postovanu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei comunei
Șuri, raionul Drochia, intervenient accesoriu din partea pârâtului Pricop Nellea
privind încasarea prejudiciului material, moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 24 septembrie 2020 Pricop Nellea în
calitate de specialist funciar în cadrul Primăriei com. Șuri, r-nul Drochia nu a dat
răspuns la petiția Eleonorei Statnic. În lipsa unui răspuns la cerere, reclamanta a
depus plângere către IP Drochia, care a dispus pornirea unui proces
contravențional în privința Eleonorei Statnic conform art. 71 alin. (1) din Codul
contravențional, încălcarea intenționată a dispozițiilor legale privind accesul la
informație sau a celor cu privire la petiționare se sancționează cu amendă de la 9 la
15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 18 la 30 unități
convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

A relatat reclamanta că, în cadrul procesului contravențional nr.20201206159
a stabilit cu certitudine că funcționarul administrației publice locale care se face
vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 71 alin. (1) din Codul
contravențional, contravenienta Pricop Nelea a fost sancționată cu amendă în
mărime de 10 unități convenționale echivalent a 500 de lei.

A invocat că din cauza acțiunilor/inacțiunilor administrației publice locale a avut de suferit moral și material, necătînd la faptul că în cadrul procesului contravențional a fost sancționat funcționarul funciar, Pricop Nellea, pretențiile de încasare a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial le-a înaintat față de Primăria com. Șuri, r-nul Drochia.

A menționat reclamanta că cu referire la mărimea prejudiciului moral cauzat, îl estimează la suma de 20 000 de lei, deoarece, a avut de suferit enorm reieșind din așteptările pe care le-a avut, în calitate de cetățean de bună credință mizează pe un „răspuns” pe măsură din partea unei autorități, iar în circumstanțele prezentei cauzei observă că a fost tratată cu o indiferență și aroganță. Locuiește în mun. Chișinău și este de vîrsta a treia fiind nevoită în cadrul procesului contravențional să se deplaseze în com. Șuri, r-nul Drochia, expunându-se astfel la un risc enorm, avînd în vedere situația pandemică din țară.

A opinat reclamanta că, la aprecierea importanței prejudiciului moral trebuie să se ia în vedere vîrsta, profesia, funcția, nivelul de pregătire și de cultură generală al persoanei vătămate. După stabilirea încălcării și sancționarea persoanei responsabile, administrația publică locală nu a preferat să revină cu repararea omisiunii, cu un răspuns la cele solicitate de reclamantă și cu scuzele de rigoare în acest sens.

A solicită reclamanta încasarea de la Primăria com. Șuri, r-nul Drochia a prejudiciului material în sumă de 720 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 4 000 de lei.

Prin încheierea din 10 noiembrie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, Pricop Nellea, a fost atrasă în calitate de intervenient accesoriu din partea pârâtului.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Statnic Eleonora împotriva Primăriei com. Șuri, r-nul Drochia, intervenient accesoriu din partea pârâtului Pricop Nellea.

S-a respins că neîntemeiată solicitarea Eleonorei Statnic împotriva Primăriei com. Șuri, r-nul Drochia, cu privire la încasarea prejudiciului material.

S-a încasat de la Primăria com. Șuri, r-nul Drochia în beneficiul Eleonorei Statnic, prejudiciul moral în sumă de 3 000 de lei.

S-a încasat de la Primăria com. Șuri, r-nul Drochia în beneficiul Eleonorei Statnic, cheltuielile de judecată în sumă de 4 000 de lei.

La 16 februarie 2020, Primăria com. Șuri r-nul Drochia, reprezentată de avocatul Rusu Virgiliu, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 14 decembrie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, solicitînd casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 09 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a admis cererea de apel depusă de Primăria com. Șuri r-nul Drochia, reprezentată de avocatul Rusu Virgiliu și s-a modificat hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

S-a micșorat quantumul prejudiciului moral încasat de la Primăria com. Șuri, r-nul Drochia în beneficiul Eleonorei Statnic de la 3 000 de lei la 500 de lei și s-a micșorat quantumul cheltuielilor de judecată de la 4 000 de lei la 2 000 de lei.

În rest, hotărârea instanței de fond a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că, recunoașterea încălcării ordinii publice de către angajatul primăriei și aplicarea acestuia o sancțiune contravențională constituie o satisfacție echitabilă pentru Eleonora Statnic. Astfel, la determinarea sumei, care să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat și menținerea echilibrului între daunele efectiv pricinuite și suma acordată, colegiul a reținut că reclamanta a înaintat mai multe petiții cu același conținut împotriva Primăriei com. Șuri, r-nul Drochia, prin care își manifestă dezacordul cu suprafața terenului atribuit în proprietatea surorii sale Apostol Iraisă, locuitoare a com. Șuri și a primit răspuns la acestea, cu excepția petiției din 24 septembrie 2020.

Astfel, instanța de apel a concluzionat de a modifica hotărârea instanței de fond prin micșorarea cuantumului prejudiciului moral încasat de la Primăria comunei Șuri în beneficiul Eleonorei Statnic de la 3 000 de lei la 500 de lei.

A mai invocat Curtea de Apel Bălți că, deoarece pretențiile de încasare a prejudiciului moral de la Primăria comunei Șuri în beneficiul Eleonorei Statnic au fost admise parțial, s-a ajuns la concluzia de a modifica suma încasată cu titlu de prejudiciu moral prin micșorarea cheltuielilor de judecată încasate în sumă de 4 000 de lei până la 2 000 de lei. Iar cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 000 de lei achitate avocatului Postovanu Grigore prin contractul de asistență juridică sunt reale, care urează de a fi încasate din contul Primăriei com. Șuri.

La 21 septembrie 2022, Statnic Eleonora, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 09 iunie 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului a invocat că, au fost aplicate eronat normele dreptului material și procedural, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată.

A indicat recurentul că instanța de fond a examinat pricina multiaspectual și obiectiv, a dat o apreciere justă probelor administrate în cadrul cercetărilor judecătorești și a emis o hotărâre legală, care reflectă adevărul asupra diferendelor dintre părți.

A menționat că instanța de apel la emiterea deciziei nu a elucidat și constatat pe deplin circumstanțele care au o importanță pentru soluționare pricinii, mai mult fiind omisă o motivare certă a soluției admise pe cauză, fiind de fapt o examinare subiectivă și unilaterală. Apelantul nu a invocat nici un temei de apel rezumându-se doar declarativ, ne fiind invocat care norme materiale și procedurale au fost ignorate de către instanța de fond.

La 05 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de către Statnic Eleonora, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 209).

La 07 noiembrie 2022, Primăria com. Șuri, r-nul Drochia, a depus referință la cererea de recurs declarată de Statnic Eleonora, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 09 iunie

2022, care a fost expediată participanților la proces la data de 19 iulie 2022 și recepționată de către recurentă la data de 22 iulie 2022 (f.d. 190).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Statnic Eleonora, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 21 septembrie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Statnic Eleonora, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Statnic Eleonora, reprezentată de avocatul Grigore Postovanu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh